

Nr 10

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt avser jordbruksärenden, jämte i ämnet väckta motioner.

Till jordbruksutskottet har hänvisats i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt dessa avser jordbruksärenden. Utskottet får härmed avgiva utlåtande över framställningarna jämte med anledning därav framlagda motioner.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 4 januari 1956 (bil. 30 till statsverkspropositionen).

Statens affärsverksfonder

Domänverket

1:o) Tjänstebostäder för domänverket. För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisats ett investeringsanslag av 700 000 kronor till tjänstebostäder för domänverket. Från anslaget bestrides kostnaderna för inköp eller uppförande av tjänstebostäder för domänverkets befattningshavare i sådana fall, då dylika bostäder icke kan anskaffas på annat sätt. Enligt de grunder som angivits i proposition 1955:143 må av domänverkets driftsinkomster under år 1955 disponeras högst 1 000 000 kronor för bostadslån till fast anställda skogsarbetare.

Domänstyrelsen (skr. 27/8 1955) hemställer, att för ifrågavarande ändamål skall för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 2 200 000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»Av domänstyrelsens äskande framgår angelägenheten av att medel även för nästa budgetår ställes till förfogande för anskaffande av tjänstebostäder för domänverket. Jag anser mig emellertid icke kunna tillstyrka en medelsanvisning av den omfattning, som domänstyrelsen föreslagit. För min del förordar jag, att ett oförändrat anslag av 700 000 kronor skall anvisas för ändamålet. För bostadslån till skogsarbetare torde, därest riksdagen icke har något att erinra, även för år 1956 böra få disponeras högst 1 000 000 kronor av domänverkets driftsinkomster.»

Utskottet. Utskottet, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer,

att riksdagen må till *Tjänstebostäder för domänverket* för budgetåret 1956/57 anvisa ett investeringsanslag av 700 000 kronor.

2:o) **Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar.** Kungl. Maj:t har under denna punkt (s. 3—6) föreslagit en medelsanvisning av 155 900 kronor.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 44 av herr *Olofsson, Uno, m. fl.* samt II: 51 av herr *Jacobson i Vilhelmina m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta att till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar för budgetåret 1956/57 anvisa ett belopp av 155 000 kronor utöver det belopp Kungl. Maj:t föreslagit, eller tillhopa 310 900 kronor, varav 155 000 kronor skall användas för uppförande av trenne förmansbostäder vid Röbbäcksdalens försöksgård.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, torde få hänvisas till dessa.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (skr. 23/8 1955) har hemställt, att för nästa budgetår ett belopp av sammanlagt 605 300 kronor skall anvisas till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar. Beloppet avses för följande ändamål.

1. *Flahult*

a) Nytt vagnslider	25 000	
b) Inredning av garage	2 500	
c) Kompletteringsarbeten å potatiskällare	6 000	33 500

2. *Offer*

a) Ombyggnad av arbetarbostäder	72 000	
b) Utvändig målning av vissa bostäder	5 600	77 600

3. *Öjebyn*

a) Ombyggnad av mangårdsbyggnaden	25 900	
b) Ny arbetarbostad	60 000	85 900

4. *Brännberg*

Färdigställande av betesareal		8 500
-------------------------------------	--	-------

5. *Wiad*

Maskinhall m. m.		75 000
-----------------------	--	--------

6. *Stenstugu*

a) 2 nya arbetarbostäder	90 000	
b) Reparation av arbetarbostäder	32 000	
c) Dikning av fastmarksjorden	20 000	142 000

7. Röbbäcksdalen

a) Tre förmansbostäder	155 000	
b) Täckdikning	27 800	182 800
		<hr/>
	Summa kronor	605 300

Beträffande motiveringen för förslaget under 7 a) har högskolestyrelsen anfört i huvudsak följande.

7 a. Föreståndaren för försöksgården har framhållit, att det är av största vikt, att förmansbostäderna blir uppförda snarast möjligt. Svårigheten att anskaffa kompetent arbetskraft är mycket stor, och mycket skulle vara vunnit, om moderna bostäder kunde erbjudas. Högskolestyrelsen erinrar om att kostnaden för tre förmansbostäder tidigare av byggnadsstyrelsen beräknats till 222 000 kronor, vartill kommer kostnad för tvättstuga med 26 000 kronor. Denna kostnad synes högskolestyrelsen anmärkningsvärt hög. Utredning pågår också inom byggnadsstyrelsen, om icke kostnaderna kan nedbringas genom att s. k. Linerohus uppföres. Enligt uppgift från länsbostadsnämnden i Västerbottens län bör man för ett enplanshus av här avsedd standard i Umeå landskommun kalkylera med en byggnadskostnad av 50 000—55 000 kronor. I avvaktan på slutförandet av byggnadsstyrelsens utredning, anser sig högskolestyrelsen böra beräkna kostnaderna efter de uppgifter, som länsbostadsnämnden lämnat.

Departementschefen har anfört följande.

»Flertalet av de byggnadsarbeten vid statens försöksgårdar, vartill medel äskats av högskolestyrelsen, avser uppförande eller reparation av bostäder. Någon medelsanvisning till förstnämnda ändamål anser jag mig icke kunna tillstyrka. Däremot vill jag föreslå, att medel skall ställas till förfogande för de av högskolestyrelsen föreslagna iståndsättningsarbetena vid vissa gårdar. För ombyggnad av arbetarbostäder vid Offers försöksgård och mangårdsbyggnaden vid Öjebyns försöksgård samt för reparation av arbetarbostäder vid Stenstugu försöksgård bör sålunda i enlighet med högskolestyrelsens beräkningar anvisas respektive 72 000, 25 900 och 32 000 kronor. I fråga om övriga förslag kan jag endast tillstyrka att 6 000 kronor skall anvisas för kompletteringsarbeten å potatiskällaren vid Flahults försöksgård samt att medel skall beräknas för komplettering av täckdikningen vid Röbbäcksdalens försöksgård. För sistnämnda ändamål bör anvisas ett belopp av 20 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit skulle till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar för nästa budgetår behöva anvisas ett investeringsanslag av (72 000 + 25 900 + 32 000 + 6 000 + 20 000 =) 155 900 kronor.

Jag torde slutligen i detta sammanhang få anmäla följande angående dispositionen av vissa medel, som tidigare anvisats till byggnadsarbeten vid Stenstugu försöksgård. I enlighet med beslut vid 1952 års riksdag bemyndigade Kungl. Maj:t den 10 september 1954 högskolestyrelsen att av det för budgetåret 1952/53 anvisade investeringsanslaget till byggnadsarbeten m. m.

vid statens försöksgårdar taga i anspråk högst 50 000 kronor för uppförande av en assistentbostad vid Stenstugu försöksgård. Genom beslut den 17 juni 1955 anbefalldes Kungl. Maj:t högskolestyrelsen att, med beaktande av vad i propositionen 1955: 116 anförts, av det under förenämnda anslagstitel för budgetåret 1955/56 anvisade investeringsanslaget disponera högst 130 000 kronor för islåndsättning av mangårdsbyggnaden vid sagda försöksgård. Sedermera anförde högskolestyrelsen, att den icke ansåg möjligt att under tiden för ombyggnaden av mangårdsbyggnaden disponera utrymmen i densamma till kontor och bostadsrum för rättaren vid gården samt att det visat sig lämpligast att för ändamålet inreda två rum på vinden i den nyuppförda assistentbostaden. Högskolestyrelsen hemställde, att ett belopp å högst 7 000 kronor måtte ställas till förfogande för dessa inredningsarbeten. Med anledning härav bemyndigade Kungl. Maj:t den 30 september 1955 högskolestyrelsen att av de belopp å 50 000 respektive 130 000 kronor av ifrågavarande anslag, som skall disponeras för byggnadsarbeten vid Stenstugu försöksgård, taga i anspråk högst 7 000 kronor för utförande av nämnda inredningsarbeten. Vad sålunda förevarit har jag härmed velat bringa till riksdagens kännedom.»

Utskottet. I sin framställning om anslag å kapitalbudgeten för nästa budgetår vid statens försöksgårdar har styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök upptagit byggnadsföretag och reparationsarbeten m. m. till ett belopp av sammanlagt 605 300 kronor, varav 155 000 kronor avses för uppförande av tre förmansbostäder vid Röbbäcksdalen. Departementschefen har emellertid icke ansett sig kunna tillstyrka någon medelsanvisning till nybyggnader. Icke heller utskottet finner sig med hänsyn till de inskränkningar i den statliga investeringsverksamheten, som är nödvändiga f. n., böra förorda att medel skall anvisas för sistnämnda ändamål. Med avstyrkande av bifall till motionerna I: 44 och II: 51 tillstyrker utskottet därför Kungl. Maj:ts medelsberäkning.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 44 och II: 51, till *Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar* för budgetåret 1956/57 anvisa ett investeringsanslag av 155 900 kronor.

Statens allmänna fastighetsfond

3:o) **Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök.** *Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. 23/8 1955) hemställer, att för nästa budgetår skall anvisas medel till kostnaderna för i följande sammanställning angivna byggnadsarbeten vid högskolan och lantbruksförsöken.

1. Institutionsbyggnad för statens jordbruksförsök	1 060 000
2. Institutionsbyggnad för institutionen för växtsjukdomslära ..	1 550 000
3. Kärnförsöksgård för institutionen för allmän jordbrukslära ..	450 000
4. Ombyggnad av administrationsbyggnaden	215 000
5. Tillbyggnad av fjäderfåanläggningen vid Bäcklösa	93 000
6. Tre tjänstebostäder	176 000
7. Vattenledning vid Ultuna	325 000
8. Inredning av ungdjursladugården	215 000
9. Höns hus för institutionen för husdjursgenetik	350 000
10. Ombyggnad av försöksladan	15 500
11. Inredning av ruin i restaurangbyggnaden	26 000
12. Stängsel omkring kärnförsöksgård och växthus vid statens jordbruksförsök	15 000

Summa kronor 4 490 500

För samtliga de i sammanställningen upptagna byggnadsarbetena begärdes medel i anslagsäskandena för innevarande budgetår. Flertalet av förslagen har även framförts i tidigare anslagsäskanden.

I anslutning till förslaget under punkten 1 i det föregående har anmälts, att *statens sakrevision* (skr. 5/9 1955) överlämnat en av sakrevisionen i samråd med byggnadsstyrelsen verkställd utredning av statens jordbruksförsöks byggnadsfråga. Denna utredning, vars resultat redovisats i en vid sakrevisionens skrivelse fogad promemoria, har företagits i anslutning till ett förslag om sammanslagning av statens lantbrukskemiska kontrollanstalt med kemiska analyslaboratoriet vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök, vilket överlämnats av sakrevisionen med skrivelse den 28 februari 1955.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för högskolestyrelsens motivering för anslagsäskandena och för sakrevisionens utredning samt för ett av högskolestyrelsen avgivet yttrande över sistnämnda utredning — anfört följande.

»Högskolestyrelsen har i sin framställning om anslag för nästa budgetår till byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök upptagit samtliga de byggnadsföretag, vartill medel begärdes i anslagsäskandena för innevarande budgetår. Sålunda har ånyo begärts medel till, bland annat, uppförande av institutionsbyggnader för statens jordbruksförsök och för institutionen för växtsjukdomslära. I fråga om dessa byggnadsarbeten är jag emellertid icke beredd att nu fatta ståndpunkt. Frågan om ny institutionsbyggnad för statens jordbruksförsök torde nämligen enligt min mening vara beroende på ställningstagandet till statens sakrevisions i det föregående omnämnda förslag rörande sammanslagning av statens lantbrukskemiska kontrollanstalt med kemiska analyslaboratoriet vid högskolan. Beträffande förslaget till ny institutionsbyggnad för institutionen för växtsjukdomslära synes detta böra göras till föremål för närmare prövning

först sedan resultatet av den utav byggnadsstyrelsen och sakrevisionen igångsatta översynen av hela det byggnadsprojekt, i vilket institutionen ingår, bättre kan överblickas. Dessutom är kostnaderna för sistnämnda byggnadsföretag endast preliminärt beräknade.

Vid prövningen av högskolestyrelsens förslag i övrigt har jag, med hänsyn till nödvändigheten av att den statliga investeringsverksamheten i största möjliga utsträckning inskränkes, funnit mig böra tillstyrka endast en — i förhållande till de framlagda förslagen — mycket begränsad medelsanvisning. Vid valet mellan de olika byggnadsföretagen har jag därvid stannat för att föreslå, att medel skall anvisas till fullföljandet av utbyggnaden av vattenledningen vid högskolan. För detta ändamål bör sålunda anvisas 325 000 kronor. Någon medelsanvisning till övriga byggnadsföretag kan jag däremot icke förordna.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* för budgetåret 1956/57 anvisa ett investeringsanslag av 325 000 kronor.

4:o) **Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut.** Kungl. Maj:t har under denna punkt (s. 13—16) föreslagit en medelsanvisning av 80 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 362 av herr *Larsson, Sigfrid*, och herr *Ohlsson, Ebbe*, samt II: 299 av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte dels i skrivelse till Kungl. Maj:t understryka behovet av en snabbare utbyggnad av byggnadsbeståndet vid Alnarp, dels besluta att till Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut för budgetåret 1956/57 anvisa ett med 50 000 till 130 000 kronor förhöjt investeringsanslag.

Beträffande motiveringen för yrkandet, som avser en förstärkning av institutets vattentäkt, får utskottet hänvisa till motionerna.

Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut (skr. 23/8 1955) har hemställt, att ett anslag av 1 560 000 kronor skall anvisas till de byggnadsarbeten, som anges i följande sammanställning.

Institutet i allmänhet

1. Vattentäkt	50 000
2. Vaktmästarbostad	55 000

Lantbruksavdelningen

3. Ombyggnad av lantbruksskolan	205 000
---------------------------------------	---------

Mejeriavdelningen

4. Om- och tillbyggnad av Alnarps mejeri	390 000
5. Vaktmästarbostad	55 000

Trädgårdsavdelningen

6. Omändring av lärarbostad	30 000
-----------------------------------	--------

Statens trädgårdsförsök

7. Om- och tillbyggnad av Alnarps skola	515 000
8. Tillbyggnad av redskapsbod jämte inredning av lunchrum ..	85 000
9. Kallväxthus	15 000
10. Assistentbostad vid Öjebyn	80 000
11. Assistentbostad vid Stenstugu	80 000

Summa kronor 1 560 000

Anslagsberäkningen grundar sig på överläggningar mellan institutsstyrelsen och byggnadsstyrelsen. Med undantag för den under punkten 1 angivna vattentäkten har samtliga byggnadsföretag kostnadsberäknats av byggnadsstyrelsen.

Såsom motivering för förslagen har institutsstyrelsen anfört i huvudsak följande.

1. Medel till utökning av institutets vattentäkt begärdes i anslagsäskandena för såväl föregående som innevarande budgetår. Beträffande den motivering, som då anfördes, torde få hänvisas till IX ht 1954 s. 92—93 under 5. Institutsstyrelsen meddelar som ytterligare motivering, att ett av de nuvarande borrhålen upphört att fungera och att upptagandet av ett nytt borrhål inom en mycket snar framtid är ofrånkomligt. I anledning därav har utredning verkställts angående den utökning av vattentäkten, som är erforderlig inom den närmaste tiden, varjämte institutsstyrelsen hos Söderbygdens vattendomstol anhållit om prövning av vattentäkten. Av utredningen framgår bl. a., att vattenledningsrören har otillräcklig kapacitet och att ett nytt borrhål måste upptagas invid mejeribyggnaden, om mejeriets vattenbehov skall kunna tillgodoses. Den under den närmaste tioårsperioden erforderliga utökningen av vattenverket har kostnadsberäknats till 150 000 kronor. Den första etappen, som är avsedd att utföras under budgetåret 1956/57, har kostnadsberäknats till 50 000 kronor.

2. Vid såväl biblioteket som rektorsexpeditionen föreligger stort behov av ökade utrymmen, som kan tillgodoses endast genom att förste vaktmästarens bostad tages i anspråk. Detta medför behov av en ny tjänstebostad, vilken kan uppföras på bostadsområdet söder om parken.

3. Lantbruksskolans lokaler har sedan lång tid tillbaka varit i behov av en genomgripande upprustning. De sanitära anordningarna är i hög grad otidsenliga och endast en trappuppgång leder till elevbostäderna på andra och tredje våningarna, vilket icke uppfyller kraven ur brandskyddssynpunkt. Vidare är värmeledningssystemet så bristfälligt, att det måste läggas om. För undvikande av onödiga kostnader bör dessa arbeten utföras i ett sammanhang.

4. Detta byggnadsföretag har föreslagits i de två senaste årens anslagsäskanden. Redogörelsen för de skäl, som därvid anförts, återfinnes i 1954 respektive 1955 års kapitalbudget (jordbruksdepartementet, s. 10—11 under

2 respektive s. 6—7 under 1). Utöver vad som tidigare anförts, meddelar institutsstyrelsen i förevarande sammanhang, att byggnadsstyrelsen med hänsyn till den allmänna kostnadsstegringen räknat upp kostnaderna till 390 000 kronor för det egentliga byggnadsarbetet samt 146 000 kronor för inredning och utrustning eller tillhopa 536 000 kronor. Det nu äskade beloppet avses till en första etapp.

5. I institutionsbyggnaden för mejerikemi och mejeribakteriologi är inrymd en tjänstebostad åt institutionsvaktmästare. Behov föreligger emellertid av i första hand ökade kontorsutrymmen. Laboratorn i mejerikemi saknar annat arbetsrum än ett laboratorium i källarvåningen. Även institutionsföreståndarens arbetsrum är olämpligt och behövt för annat ändamål. Genom uppförandet av ny vaktmästarbostad skulle utrymmesfrågan i laboratoriebyggnaden kunna lösas på ett tillfredsställande sätt.

6. En ämneslärare vid trädgårdsavdelningen uppnår pensionsåldern under nästa budgetår. Dennes tjänstebostad är i stort behov av att upprustas, innan densamma upplåtes till ny innehavare. Kostnaderna härför har av byggnadsstyrelsen beräknats till 30 000 kronor.

7. Genom beslut av 1955 års riksdag (kapitalbudgeten, jordbruksdepartementet, s. 6—9 punkten 7; JoU 7; rskr. 140) har 95 000 kronor anvisats för förvärv av Alnarps skola såsom institutionsbyggnad för köksväxt- och prydnadsväxtavdelningarna. Ganska betydande om- och tillbyggnadsarbeten erfordras emellertid, innan byggnaden kan användas för det avsedda ändamålet. Efter uppdrag av Kungl. Maj:t den 23 april 1954 har byggnadsstyrelsen verkställt utredning i frågan. Byggnadsstyrelsen har därvid i samråd med representanter för institutet och efter besök på platsen kostnadsberäknat ifrågavarande arbeten till 515 000 kronor. Det är enligt institutsstyrelsen angeläget, att byggnaden snarast möjligt iordningställes.

8. Såsom motivering för detta förslag, vilket framförts i anslagsäskandena för såväl innevarande som föregående budgetår, anför institutsstyrelsen, att värdefulla inventarier icke kan beredas plats under tak samt att behovet av sanitära anläggningar, som föreskrives i gällande kollektivavtal, icke kan tillgodoses. Byggnadsstyrelsen har upprättat ritning samt utfört kostnadsberäkning, som slutar på 85 000 kronor.

9. För uppdragning av plantmaterial m. m. och för utförande av en del omskolningsarbeten under eftervintern och våren har ett behov av kallväxthus länge förelegat. Detta kan utan svårighet uppföras i anslutning till ett redan befintligt mindre experimentväxthus. Kostnaden har beräknats till 15 000 kronor.

10 och 11. I samband med anslagsäskandena för innevarande budgetår (kapitalbudgeten, jordbruksdepartementet, s. 6) hemställde institutsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt byggnadsstyrelsen att uppgöra förslag till och kostnadsberäkna bl. a. bostad åt assistenten vid trädgårdsförsöken vid Öjebyns respektive Stenstugu försöksgård. För assistenten vid Öjebyn har hittills disponerats blott en mindre, tillfällig bostad utan kök. Sedan behov av familjebostad uppstått, har institutsstyrelsen ansett, att ny-

byggnad måste företagas. För att bereda större trivsel och undvika för täta ombyten på assistent bör en familjebostad om 90 m² uppföras. Kostnaderna för en sådan har av byggnadsstyrelsen uppskattningsvis upptagits till 80 000 kronor. I fråga om assistentbostad vid Stenstugu erinrar institutstyrelsen om att den i sitt förslag till anslagsäskanden för budgetåret 1956/57 under avlöningsanslaget upptagit en förste assistenttjänst. Om detta förslag bifalles, blir det även aktuellt med ifrågavarande assistentbostad. Kostnaderna för en sådan assistentbostad om cirka 90 m² har uppskattats till 80 000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har i yttrande framhållit, att byggnadsstyrelsen vid den pågående utredningen beträffande generalplan för institutets utbyggande funnit de i institutets framställning nu framförda byggnadsobjekten väl motiverade och lämpliga att utföra i en första byggnadsetapp. Beträffande de under punkterna 10 och 11 upptagna assistentbostäderna vid Öjebyn och Stenstugu framhålles vidare, att byggnadsstyrelsen icke haft tillfälle att i detalj utreda kostnaderna för desamma, då byggnadsstyrelsen icke haft kännedom om grundförhållanden och utvändiga ledningar för vatten och avlopp på de blivande byggnadsplatserna. Vid utförande av ifrågavarande bostäder synes man böra pröva användningen av i allmänna marknaden förekommande standardiserade byggnadselement.

Departementschefen har anfört följande.

»Såsom framgår av institutstyrelsens anslagsäskanden föreligger ett stort behov av ny- och ombyggnadsarbeten vid institutet. Jag är emellertid i nuvarande ekonomiska läge icke beredd att förorda en medelsanvisning för ändamålet av tillnärmelsevis den omfattning, som institutstyrelsen begärt. Medel för nästa budgetår bör sålunda enligt min mening icke anvisas för andra byggnadsarbeten än den föreslagna omändringen av tjänstebostaden för en ämneslärare vid trädgårdsavdelningen. Kostnaderna härför har beräknats till 30 000 kronor. Med övriga byggnadsarbeten synes sålunda av nyssnämnda skäl böra anstå. Innan medel anvisas till den föreslagna om- och tillbyggnaden av Alnarps skola, anser jag dessutom, att en fullständig utredning bör göras, lämpligen av byggnadsstyrelsen i samråd med institutstyrelsen, angående omfattningen av de ändringsarbeten, som erfordras för att skolan på bästa sätt och utan att byggnadskostnaderna blir alltför höga skall kunna utnyttjas för sitt nya ändamål. För nämnda utredning, vilken bör omfatta även utarbetandet av fullständiga byggnadshandlingar, och för vissa andra förberedande arbeten bör för nästa budgetår beräknas ett belopp av högst 50 000 kronor. Ett belopp av denna storlek har även för ändamålet föreslagits av byggnadsstyrelsen i dess utlåtande över anstaltsstyrelsens anslagsäskanden för innevarande budgetår.

Vid bifall till vad jag i det föregående tillstyrkt, skulle till byggnadsarbeten vid institutet för nästa budgetår behöva anvisas ett investeringsanslag av (30 000 + 50 000 =) 80 000 kronor.»

Utskottet. Såsom framgår av det föregående har styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut i sin anslagsframställning till olika byggnadsarbeten upptagit ett belopp av icke mindre än 1 560 000 kronor. Kungl. Maj:t har emellertid endast föreslagit en medelsanvisning av 80 000 kronor för ändamålet. I motionerna I: 362 och II: 299 har yrkats, att utöver nyssnämnda belopp 50 000 kronor skall anvisas till utökning av institutets vattentäkt. Med anledning härav vill utskottet erinra om att departementschefen jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 27 januari 1956 tillkallat särskilda sakkunniga för att verkställa utredning rörande forskningen, undervisningen och försöksverksamheten vid bl. a. högskoleavdelningarna vid institutet. I avbidan på resultatet av denna utredning, som vid sitt arbete torde få anledning att även behandla frågan om institutets byggnader, biträder utskottet den av Kungl. Maj:t föreslagna medelsanvisningen. Den i motionerna begärda särskilda framställningen till Kungl. Maj:t för åstadkommande av en snabbare utbyggnad av byggnadsbeståndet vid institutet är utskottet icke berett att tillstyrka.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 362 och II: 299, såvitt nu är i fråga, till *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* för budgetåret 1956/57 anvisa ett investeringsanslag av 80 000 kronor; samt

2) att motionerna I: 362 och II: 299, såvitt avser yrkandet om framställning till Kungl. Maj:t angående behovet av snabbare utbyggnad av byggnadsbeståndet vid Alnarpsinstitutet, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

5:o) *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan: Styrelsen för veterinärhögskolan* (skr. 11/8 1955) hemställer, att till byggnadsarbeten vid högskolan skall för nästa budgetår anvisas ett anslag av 1 645 000 kronor. Anslaget avser följande byggnadsföretag.

1. Nybyggnad för stationär hundklinik	980 000
2. Ombyggnad för kirurgiska kliniken	580 000
3. Yttre och inre omlägningsarbeten för distribution och transformer- ing av växelström	85 000

Summa kronor 1 645 000

Departementschefen har anfört följande.

»Med hänsyn till den av byggnadsstyrelsen påbörjade allmänna översynen av högskolans byggnadsfrågor ansåg jag mig förra året icke beredd att fatta ståndpunkt i fråga om den sedan länge föreslagna om- och tillbyggnaden av kirurgiska avdelningens lokaler. Såsom framgår av det föregående synes skäl icke längre föreligga att i avvaktan på slutförandet av sagda översyn uppskjuta prövningen av de utav högskolestyrelsen framlagda förslagen

angående dessa arbeten. Vid mitt ställningstagande till nämnda förslag har jag funnit, att det måste anses synnerligen angeläget att så snart som möjligt få till stånd en förbättring av lokalerna för ifrågavarande avdelning. Åtgärder härför synes enligt min mening böra vidtagas i enlighet med de föreliggande förslagen. På grund av angelägenheten att begränsa den statliga investeringsverksamheten anser jag mig emellertid endast kunna tillstyrka, att för nästa budgetår skall anvisas medel till en nybyggnad för den stationära hundkliniken. Kostnaderna härför har beräknats till 980 000 kronor.

I övrigt har jag icke något att erinra mot att ett belopp av 85 000 kronor för nästa budgetår anvisas till de föreslagna yttre och inre anläggningsarbetena för distribution och transformering av växelström. I anslutning till vad jag tidigare denna dag anfört (IX ht punkt 71) bör vidare under förevarande anslag anvisas ett belopp av 95 000 kronor till anordnande av provisoriska lokaler för det kliniska centrallaboratoriet vid högskolan.

Vid bifall till vad jag i det föregående tillstyrkt, skulle till byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan för nästa budgetår behöva anvisas ett investeringsanslag (980 000 + 85 000 + 95 000 =) 1 160 000 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan* för budgetåret 1956/57 anvisa ett investeringsanslag av 1 160 000 kronor.

6:o) *Byggnadsarbeten vid skogshögskolan. Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut* (skr. 19/8 1955) hemställer, att till byggnadsarbeten vid skogshögskolan skall för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 515 200 kronor. Anslaget avses för följande byggnadsarbeten.

1. Ombyggnadsarbeten i huvudbyggnaden

a) ombyggnad av vissa lokaler inom gamla biblioteket i bottenvåningen till en institution för skoglig arbetslära	85 000	
b) ombyggnad och utbyggnad av högskolans mäss i källarvåningen samt inrättande av mathiss till högtidssalen	200 000	
c) ombyggnadsarbeten i studentkårens lokaler	30 000	
d) ombyggnad av gamla pannrummet till djurrum och kokrum för institutionen för skogszoologi med viltvård, inklusive spiraltrappa till bottenvåningen	34 000	
e) fast inredning i djurrum och kokrum	5 200	354 200

2. Byggnadsarbeten i Garpenberg

a) nybyggnad för en assistentbostad	110 000	
b) garage för nio bilar	45 000	
c) vedgård	2 000	157 000

3. Uthus för garage m. m. i Bogesund

	4 000	
Summa kronor		515 200

Departementschefen har anfört följande.

»Av de föreslagna arbetena i högskolans huvudbyggnad anser jag mig — med hänsyn bland annat till vad jag under högskolans avlöningsanslag anfört rörande professuren i skoglig arbetslära — endast kunna tillstyrka, att medel skall anvisas till ombyggnad av det gamla pannrummet till djurrum och kokrum samt till fast inredning i dessa senare rum. Då jag icke har något att erinra mot de härför beräknade kostnaderna, torde för detta ändamål böra äskas de föreslagna beloppen å 34 000 respektive 5 200 kronor.

De föreslagna byggnadsarbetena i Garpenberg och Bogesund kan jag icke tillstyrka.

I detta sammanhang torde jag även få anmäla följande angående viss ombyggnad av den s. k. Malmgården vid högskolans förläggning i Garpenberg. Sedan Kungl. Maj:t den 22 april 1955 bland annat förklarar Sig främdeles vilja meddela beslut beträffande dispositionen av ett belopp å 75 000 kronor, som av 1955 års riksdag anvisats för nämnda ombyggnad, hemställde byggnadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte godkänna en den 9 september 1955 senast dagtecknad ritning rörande Malmgården samt ställa det för ändamålet anvisade beloppet till byggnadsstyrelsens disposition för arbetets genomförande. Byggnadsstyrelsen anförde därvid, att det visat sig nödvändigt att i Malmgården anordna en tjänstebostad för en biträdande eldare, vilket föranlett ändringar i de ritningar, som legat till grund för anslagsanvisningen. Det därigenom minskade utrymmet för tidigare planerade förrådslokaler kunde ersättas i byggnadens vindsvåning, som utan särskilda byggnadsarbeten kunde disponeras för ändamålet. Genom beslut den 9 december 1955 har Kungl. Maj:t godkänt nyssnämnda ritning att ligga till grund för ifrågavarande ombyggnadsarbete samt anbefallt byggnadsstyrelsen att för ändamålet disponera förenämnda belopp å 75 000 kronor. Vad sålunda förevarit har jag härmed velat anmäla för att detsamma skall komma till riksdagens kännedom.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, skulle till byggnadsarbeten vid skogshögskolan behöva anvisas ett investeringsanslag av (34 000 + 5 200 =) 39 200 kronor.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför, att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid skogshögskolan* för budgetåret 1956/57 anvisa ett investeringsanslag av 39 200 kronor.

Statens utlåningsfonder

7:o) Statens lånefond för hästavelns befrämjande. Enligt riksdagens medgivande må ur fonden under budgetåret 1955/56 tagas i anspråk till lån för inköp av varmblodiga avelsston 350 000 kronor, för inköp av hingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras 225 000 kronor, för inköp av nord-

svenska avelsston 125 000 konor, för inköp av avelshingstar av ardenerras 400 000 kronor samt för förvärv av ridhusbyggnader och för anskaffande av för ridhusdrift erforderligt hästmateriel m. m. 250 000 kronor.

Lantbruksstyrelsen (skr. 16/8 1955) anför, att något kapitaltillskott till fonden icke torde behövas för nästa budgetår.

Beträffande de belopp, som får tagas i anspråk för avelslån, torde enligt styrelsen någon ändring icke vara erforderlig annat än i fråga om lånen till nordsvenska och varmblodiga avelsston. I fråga om maximibeloppet för nordsvenska ston föreslås en uppräknig med 50 000 kronor till 175 000 kronor. Å andra sidan bör enligt styrelsens mening lånebeloppet till varmblodiga avelsston kunna minskas med 50 000 kronor till 300 000 kronor.

I fråga om lånen till förvärv av ridhusbyggnader och för anskaffande av för ridhusdrift erforderligt hästmateriel m. m. föreslår lantbruksstyrelsen, att maximibeloppet skall höjas med 250 000 kronor till 500 000 kronor.

Departementschefen har anført följande.

»Såsom lantbruksstyrelsen anført torde nytt kapital icke behöva tillföras fonden för nästa budgetår. Beträffande utlåningen från fonden har jag icke något att erinra mot att beloppet för inköp av nordsvenska avelsston höjes från 125 000 kronor till 175 000 kronor, samtidigt som beloppet för inköp av varmblodiga avelsston minskas med 50 000 kronor till 300 000 kronor. Däremot kan jag icke tillstyrka, att det till lån för förvärv av ridhusbyggnader och för anskaffande av för ridhusdrift erforderligt hästmateriel m. m. avsedda beloppet höjes. För detta samt för övriga ändamål torde sålunda för nästa budgetår böra få tagas i anspråk samma lånebelopp som för innevarande budgetår.»

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att ur statens lånefond för hästavelns befrämjande må under budgetåret 1956/57 tagas i anspråk till lån för inköp av varmblodiga avelsston 300 000 kronor, för inköp av hingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras 225 000 kronor, för inköp av nordsvenska avelsston 175 000 kronor, för inköp av avelshingstar av ardenerras 400 000 kronor samt för förvärv av ridhusbyggnader och för anskaffande av för ridhusdrift erforderligt hästmateriel m. m. 250 000 kronor.

8:o) *Statens avdikningslånefond*. *Lantbruksstyrelsen* (skr. 16/8 1955) hemställer, att beloppet för utlåning från avdikningslånefonden under budgetåret 1956/57 skall bestämmas till högst 6 500 000 kronor samt att såsom kapitaltillskott till fonden skall anvisas ett anslag av 2 500 000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»Lantbruksstyrelsens förslag innebär, att beloppet för utlåning från förevarande fond under nästa budgetår skall höjas från 4 500 000 kronor till 6 500 000 kronor samt att såsom kapitaltillskott till fonden skall anvisas ett belopp av 2 500 000 kronor. Någon höjning av utlåningsramen är jag icke beredd förorda. Denna synes sålunda för nästa budgetår böra bibehållas vid ett oförändrat belopp av 4 500 000 kronor. Däremot har jag icke något att erinra mot att fonden i enlighet med lantbruksstyrelsens förslag skall tillföras ett kapitaltillskott av 2 500 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet har icke något att invända mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1956/57 lån må beviljas från statens avdikningslånefond å tillhopa högst 4 500 000 kronor

b) till *Statens avdikningslånefond för budgetåret 1956/57* anvisa ett investeringsanslag av 2 500 000 kronor.

9:o) *Statens skogslånefond.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1948/49 anvisade investeringsanslaget till Statens skogslånefond må under budgetåret 1956/57 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Fonden för låneunderstöd

10:o) *Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lantushållsskolor.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1947/48 anvisade investeringsanslaget till *Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lantushållsskolor* må under budgetåret 1956/57 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Diverse kapitalfonder

11:o) *Arrendeegnahmetsfonden.* Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1943/44 anvisade anslaget till *Arrendeegnahmetsfonden* må under budgetåret 1956/57 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

12:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning.** För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under rubriken Statens reproduktionsanstalts fond anvisats dels 227 000 kronor till utökad maskinell utrustning, dels 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten. Enligt beslut senast av 1952 års riksdag (kapitalbudgeten, jordbruksdepartementet, s. 23) äger lantmäteristyrelsen att, för att bereda reproduktionsanstalten rörelsekapital, begagna en rörlig kredit i riksgäldskontoret av tillhopa 600 000 kronor.

Med överlämnande av en framställning från statens reproduktionsanstalt ävensom yttrande däröver från statens tryckeriintendent hemställer *lantmäteristyrelsen* (skr. 8/9 1955), dels att för nästa budgetår skall anvisas investeringsanslag av respektive 100 000 kronor till utökad maskinell utrustning vid reproduktionsanstalten samt 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten, dels att anstaltens nyssnämnda rörliga kredit hos riksgäldskontoret skall ökas från 600 000 kronor till 1 000 000 kronor.

Föredragande statsrådet har — efter en närmare redogörelse för lantmäteristyrelsens förslag samt däröver avgivna remissyttranden av statskontoret och fullmäktige i riksgäldskontoret — anfört följande.

»Då de av reproduktionsanstalten föreslagna nyanskaffningarna torde komma att medföra en avsevärd rationalisering av arbets- och driftsförhållandena vid anstalten, vill jag i likhet med lantmäteristyrelsen och statskontoret förorda, att medel skall anvisas för ändamålet. Jag anser mig även böra godtaga de verkställda kostnadsberäkningarna, vilka slutar å sammanlagt 100 000 kronor. Mot förslaget att även för nästa budgetår skall anvisas ett anslag av 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten, har jag icke heller något att erinra.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen synes en utökning av reproduktionsanstaltens rörliga kredit hos riksgäldskontoret erforderlig. Jag är emellertid i nuvarande ekonomiska läge icke beredd tillstyrka, att ifrågasvarande kredit skall höjas med större belopp än som föreslagits av fullmäktige i riksgäldskontoret. Krediten bör i enlighet härmed höjas från 600 000 kronor till 800 000 kronor. Härtill torde riksdagens medgivande böra inhämtas. För dispositionen av det ytterligare kreditbeloppet å 200 000 kronor, vilket — om så visar sig erforderligt och riksdagen icke har något att erinra däremot — synes böra få disponeras av anstalten redan under innevarande budgetår, bör samma regler gälla som för den hittillsvarande krediten.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts framställning och hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) till *Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning* för budgetåret 1956/57 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kronor.

b) bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att, för att bereda statens reproduktionsanstalt rörelsekapital, tillhandahålla anstalten en rörlig kredit av ytterligare 200 000 kronor eller sålunda av tillhopa intill 800 000 kronor.

13:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.** Under åberopande av vad som anförts under nästföregående punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten* för budgetåret 1956/57 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 kronor.

14:o) **Uppskjuten fråga.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande den i propositionen under punkten 9 upptagna frågan om Fiskerilånefonden, vilket utskottet härmed får för riksdagen anmäla.

Stockholm den 6 mars 1956

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Lage Svedberg, Bertil Andersson, Hansson, Eskilsson, Bror Nilsson, Hjalmar Nilsson, Kristiansson och Uno Olofsson; samt

från andra kammaren: herrar Gustafson i Dädesjö, Jacobson i Vilhelmina, Andersson i Hyssna, Hæggbloom, Antby, Jonsson i Strömsund, Pettersson i Dahl, Sköld, Rimås och Nilsson i Lönsboda;

dock att vid behandlingen av punkterna 2 och 4 herr Agerberg deltagit i stället för herr Hæggbloom.

Reservation

Vid *punkten 2:o* (Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar) av herrar *Lage Svedberg, Hjalmar Nilsson, Uno Olofsson, Jacobson* i Vilhelmina, *Antby, Agerberg* och *Nilsson* i Lönsboda.